

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie AgroKetens en
Visserij**
Cluster Economie en Strategie

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.rijksoverheid.nl/eleni

Onze referentie
197753

Bijlagen
1

Betreft Pachtnormen 2011

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u over de nieuwe pachtnormen voor 2011. Het Landbouw Economisch Instituut (LEI) heeft de hoogst toelaatbare pachtprizen voor 2011 berekend volgens de aanbevelingen van de Commissie pachtnormen II (Van Hall II). Deze dempen de schommelingen in de pachtprizen en verbeteren de representativiteit van de steekproef van bedrijven op basis waarvan de pachtprizen worden berekend. Deze nieuwe pachtnormen worden op 1 juli 2011 van kracht.

In bijlage 1 staan de nieuwe regionorm, de oude regionorm en het veranderpercentage voor los bouw- en grasland per pachtpringsgebied genoemd. De slechte bedrijfsresultaten in de melkveehouderij werken met name door in de berekening van de pachtnormen in de pachtgebieden met overwegend melkveehouderij. Het veranderpercentage in deze gebieden ligt tussen minus 17% en plus 2%. In de akkerbouwgebieden en gemengde gebieden varieert het veranderpercentage van plus 2% tot plus 24%. De bedrijfsresultaten in de akkerbouw waren de afgelopen jaren dan ook redelijk tot goed.

In bijlage 1 staan tevens de pachtnormen voor de 2 pachtpringsgebieden los tuinland. Het veranderpercentage bedraagt minus 26% voor Westelijk Holland en minus 22% in de rest van Nederland.

De hoogst toelaatbare pachtprizen voor agrarische bedrijfsgebouwen gaan ten opzichte van 2009 met 3,14% omhoog. De hoogste toelaatbare pachtprizen voor agrarische woningen stijgen ten opzichte van 2009 met 2,52%. De pachtnormen voor agrarische bedrijfsgebouwen zijn nog conform het Pachtprizenbesluit 2007 berekend. Het was technisch niet haalbaar dit deel van het pachtstelsel al per 2011 te moderniseren.

Tijdens het Algemeen Overleg van 16 december 2010 werden vragen gesteld over de invoering van een ondergrens van 90% van de regionorm. Ik wil tegemoet komen aan uw bezwaren over een onredelijke pachtsom voor gronden met een sterk afwijkende kwaliteit. Ik wil daarvoor een oplossing zoeken. Daarover ben ik nu in overleg met LTO-Nederland. We onderzoeken momenteel of de bestaande wettelijke kaders voldoende gelegenheid bieden om de waarde van minder geschikte gronden op een voor pachters en verpachters herkenbare wijze mee te nemen bij de bepaling van de verkeerswaarde van dergelijke gronden. De bepaling van de verkeerswaarde op basis van artikel 3 van het Pachtprizenbesluit geschiedt door de grondkamers; waar gronden substantieel minder geschikt zijn zal de verkeerswaarde ten behoeve van voortgezet agrarisch gebruik ook verminderen hetgeen in voorkomend geval een pachtsom oplevert die lager is dan bij toepassing van de regionormen en bijbehorende bandbreedtes. Ter ondersteuning van pachters en verpachters zal ik ervoor zorgdragen dat meer en systematisch bekendheid gaat worden gegeven aan de jurisprudentie van de grondkamers terzake.

Hoogachtend,

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

**Directie AgroKetens en
Visserij**
Cluster Economie en Strategie

Onze referentie
197753